

**NÆRINGS
FORENINGEN**
I DRAMMENSREGIONEN
CHAMBER OF COMMERCE

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 Drammen

Sendt på e-post:
kommunepost@drammen.kommune.no

Næringsforeningen
i Drammensregionen
Chamber of Commerce

Bragernes Torg 13
3017 Drammen
T 32 26 42 10
E post@nfd.no

Drammen 15.03.2023

HØRINGSINNSPILL

«PLAN-20/03047: Merknad/spørsmål til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune»

Næringsforeningen i Drammensregionen takker for muligheten til å komme med innspill til kommuneplanens arealdel. Vi representerer over 1000 medlemmer fra alle typer bransjer i Drammensregionen, hvorav de fleste har base i Drammen kommune.

Vår tilbakemelding er basert på innspill fra medlemmer og ressursgrupper i Næringsforeningen. Vi vil i vår uttalelse forsøke å løfte blikket og konsentrere oss om noen av trekkene i den foreliggende arealplanen, de planene som betyr noe for alle næringsdrivende i kommunen. I tillegg vil flere av våre medlemmer sende inn egne, grundige og bransjespesifikke innspill.

1. Sammenheng mellom mål og midler, bekymring for fremtidens transportløsninger i Drammen

Vår sterkeste bekymring knyttet til den foreliggende arealplanen er mangelen på sammenheng mellom vekstbehov og transportløsninger. Det må være enkelt å komme hit og det må være enkelt å etablere ny næring her. Vi etterlyser konkrete tiltak i kommuneplanens arealdel som svarer opp ambisjonene for grønn vekst og attraktivitet i samfunnsdelen.

I kommuneplanens samfunnsdel beskrives befolkningsutviklingen i Drammen kommune de siste årene som svak, svakere enn i sammenlignbare kommuner. Fremtidsutsiktene til kommunen er preget av svak vekst kombinert med en voldsom eldrebølge:

«Fram mot 2040 forventes det at antall innbyggere i arbeidsfør alder holder seg noenlunde stabilt, samtidig som antall eldre innbyggere stiger betraktelig. Prognosene for befolkningsutviklingen i perioden fram til 2040 viser en vekst på rundt 3,3 prosent i innbyggertallet mellom 18 og 66 år, mens veksten i antall innbyggere over 67 år forventes å ligge på i overkant av 50 prosent. I aldersgruppen over 80 år vil antallet innbyggere dobles. Befolkningsutviklingen vil øke behovet for helse- og omsorgstjenester, samtidig som det ikke ligger an til noen markant økning i innbyggere til å utføre oppgavene og finansiere kommunens tjenester. I 2021 har Drammen kommune 4,0 innbyggere i arbeidsfør alder pr. innbygger over 67 år. Fram mot 2040 vil dette tallet ifølge prognosene synke til 2,8 personer.»

Denne dystre utviklingstendensen er et viktig bakteppe når en arealplan for de neste 12 år tegnes opp. I samfunnsdelen av arealplanen, som ble vedtatt før jul i 2021, har Drammens folkevalgte besluttet at det skal være høye ambisjoner for kommunen. Drammen skal blant annet bli «Norges grønneste kommune», «det foretrukne regionsenteret nasjonalt» og «næringslivets førstevalg». Videre skal Drammen bli en sykkelby, prosentandelen syklende i Drammen sentrum skal økes til 20 prosent i løpet av få år.

Vi er glade for at Drammen kommune har ambisjoner på byens og innbyggernes vegne, men vi er like opptatt av hvordan kommunen skal nå disse målene, at ambisjon henger sammen med prestasjon.

For å ha mulighet til å nå ambisjonene, er Drammen kommune helt nødt til å gjøre noe med attraktiviteten sin. Byen trenger et stort påfyll av yngre innbyggere og nye arbeidsplasser i årene som kommer. Vi trenger påfyll av både kjøpekraft og skatteinntekter om vi skal opprettholde dagens byliv samtidig som vi i fremtiden skal bære en enda større eldrebølge enn mange av byene vi konkurrerer med - og kan sammenligne oss med.

Vi har sett på hvordan føringene fra samfunnsdelen omsettes i praksis i den arealdelen som nå ligger på bordet.

For alle deler av næringslivet, enten det er handel, industri, eiendomsaktører, rådgivere eller andre bedrifter som investerer og etablerer seg her, er det ekstremt viktig at byen og tettstedene er attraktive. En attraktiv by fungerer på alle de parametre moderne mennesker krever at en by skal fungere: Den tilbyr god mobilitet, byrom av høy kvalitet, liv på gater og torg og ikke minst: et jevnt tilbud av attraktive boliger for en bred gruppe mennesker.

En attraktiv by tiltrekker seg attraktive arbeidstakere. En attraktiv by tiltrekker seg attraktive bedrifter. Og skaper igjen et godt eksistensgrunnlag for handels- kultur- og servicenæringene. Det er den positive spiralen vi må sørge for at Drammen havner i fremover.

Vi kan ikke se at den foreliggende arealplanen leverer på det fremtidsbildet samfunnsdelen tegner av Drammen kommune.

Det er fullt mulig for Drammen kommune å vokse i antall kvadratmetre i sentrumsnære områder uten å investere i omfattende infrastruktur. Men dersom det investeres i mange boliger og næring uten tilsvarende utvidelse av transportsystemene, kan det føre til at byen går mer og mer i stå. I tillegg sitter kommunen fra før av med innskrenkninger i mulighetene til å investere i flere av de ytre sentrumsområdene uten at det investeres i kollektivtraseer, sykkelstier, gangveier, bruer, tunnellopp og bilveier.

Å løse store transportbehov ved å stille rekkefølgekrav, har vi ikke noen tro på. **Vi vil advare kommunen mot å satse for ensidig på at utbyggere skal finansiere viktige infrastrukturløsninger.** Det vil neppe bli lønnsomt for utbyggerne og det vil kunne gå ut over kvaliteten på det som bygges og utvikles. Vi mener at det er avgjørende at Drammen går i partnerskap med utbyggere, fylke og stat og bidrar med sin del for å løse de omfattende infrastrukturbehovene dette gjelder (ny Svelvikvei, ny atkomst Åsen, Hagbart Kyllands vei, Konnerudkvote og et omfattende sykkel- og gangveinett).

Vi er engstelige for at mangelen på planlagt infrastruktur i nær fremtid kan føre Drammen inn i en negativ spiral med lavere investeringsvilje og en lavere kvalitet på det som bygges og utvikles. Hvis vi fortetter i byen uten å bruke ressurser på transportsystemet, får vi et dårligere miljø. Da kan vi se langt etter de ambisjonene samfunnsdelen tegner opp.

2. Ja-kommune og rom for kvalitet

Næringsforeningen støtter høye ambisjoner i både samfunnsdel og arealdel. En attraktiv by har gode byrom for mennesker og naturlige forbindelser mellom bydelene. Vi ønsker at Drammen skal sikte høyt. Det innebærer at det gis rom for å skape gode løsninger.

Når det gjelder arealdelens *Vedlegg 2 Kommuneplanbestemmelser med retningslinjer og definisjoner*, har vi noen kommentarer knyttet til forholdet mellom kvantitetsmål og kvalitetsmål.

Dette gjelder for eksempel flere av de absolutte kravene i **punkt 3.2. Unntak fra krav om detaljregulering**. Ta for eksempel punkt g, et absolutt krav om at et eventuelt Infill-prosjekt ikke kan overskride 600 m². Det blir for detaljert, og kan i verste fall stå i veien for en positiv utvikling. Vi

oppfordrer generelt til å vurdere en litt rundere angivelse av krav, slik at det blir mulig å finne gode løsninger der et utbyggingsprosjekt befinner seg i nærheten av en slik grense.

Andre eksempler på det samme gjelder flere av MUA-kravene i **punkt 12.6 Uteoppholds og lekearealer**. Absolutte krav om sol ved vårjevndøgn, uteareal på terreng og omfattende krav som slår inn for leke- og friarealer på store tomter både i og utenfor sentrumskjernen hensyntar ikke at tomter og utbyggingsprosjekter kommer i flere typer former og med ulike tomtemessige utfordringer. «Bør» kan være et mer hensiktsmessig ord enn «skal».

Et lite uteareal av høy kvalitet tilfører et sted mer enn et stort uteareal uten kvaliteter.

Vi er opptatt av at kommune og utbyggere gjennom kommuneplanen gis rom til å finne gode løsninger. Når byer og steder fortettes blir dette ekstra viktig. Derfor stiller vi spørsmål ved om ikke noen av detalj- og kvantitetskravene i den foreslåtte arealplanen er for rigide. Ved å gi et større rom for å finne gode løsninger sammen med utbyggere, vil kommunen i større grad kunne nå målet sitt om å være en ja-kommune, en kommune det er interessant å investere i.

Vi oppfordrer kommunen til å gi seg selv rom til å legge mer vekt på tilretteleggerrollen og litt mindre vekt på regulatorrollen. I et partnerskap og samspill med utbyggere av større områder kan det ligge muligheter for å dekke noen av de behovene kommunen har, for eksempel nye forsamlingslokaler og idrettsanlegg.

Til sist savner vi føringer i kommuneplanens arealdel som sier noe om **hvordan byen skal strekke seg mot den nye bydelen som reiser seg på Brakerøya med sykehus og fjordby**. Her ser det ut som om det er den gamle sentrumsplanen fra 2006 som er videreført i ny plan. Gatene fra Bragernes Torg ned mot Brakerøya vil i årene fremover få nye roller, kvartalene mellom Torget og Brakerøya vil endre seg. Det er allerede et press på disse områdene, og dette presset vil mest sannsynlig øke fremover. Den nye arealplanen kan med fordel si noe om hvordan byen skal utvikle seg fra Bragernes Torg og koble seg på en ny bydel. Hvordan skal f. eks. høydevurderinger på Lier-siden av grensen stå i forhold til høydebestemmelsene på Drammens-siden av grensen?

For å unngå konflikter og skape helhet, kan det være en fordel at planen sier noe tydelig om hvordan byen skal utvikles mot den nye bydelen som vokser opp omtrent på kommunens grense.

3. Næringsarealer for plasskrevende industri.

Arealplanen må i større grad legge opp til gode plasseringer for arealkrevende næring i egen kommune.

Drammen kommune har i dag en mangel på arealer til plasskrevende industri. Det er foreløpig slik at kommunene rundt Drammen kan tilby flere slike arealer enn det Drammen kan. Kort og effektiv transport samt nærhet til havn og jernbane er viktige konkurransefaktorer for denne typen næringsliv, spesielt med tanke på de grønne ambisjonene. Vi savner flere slike områder i den foreslåtte arealdelen. Dette vil ofte kreve en større satsing også på infrastruktur.

Med vennlig hilsen

Rune Kjølstad
Daglig leder